

Передплата

на «РУСЛАНА» вивозить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на шість місяців . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1.70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на шість місяців . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш: а не возьмеш молодість, віра не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових епосів М. Шашкевича.

Виходить у Львові щодня
крім неділь і руских свят
• 5½ год. пополудня.

Редакція, адміністрація і
експедиція «Руслана» під ч. і.
п. Дембровського (Хорунціни). Ек-
спедиція місцева в Агенції Со-
коловського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише
на попереднє застереження. —
Рекламації неопечатані вітні
від порта. — Оголошення зви-
чайні приймають ся по півні
20 с. від стрічки, а в «Наді-
сланім» 40 с. від стрічки. По-
дяки і приватні донесення по
30 с. від стрічки.

Засадничі перепони чи личні зависти?

(X) Справа покликання послів з чеського і німецького табору на міністрів земляків не перестає бути предметом денникарської обговорки. Дійшло вже було до того, що др. Пацак і др. Дершатта мали бути протягом сего тижня іменовані міністрами (вісти про іменоване гр. В. Дідущицького на місце д-ра Пентака тимчасом затихла) однак тепер починають виділяти перепони, котрі можуть ударемити замір міністра-президента бар. Гавча. Вправді бар. Гавч, як заповідають, не вимагав від обидвох названих послів ніяких зобов'язань що до можливого опісля становища парламентарних сторонництв, до котрих ті послі належать, однак в денникарській обговорці підношено сумніви, чи згадані послі можуть без порозуміння із своїми клубами прийняти предкладані їм міністерські посади.

Нема сумніву, що і др. Пацак і др. Дершатта не вдавали ся в переговори з бар. Гавчом без відомости і без порозуміння із найближчими товаришами політичними, а іменно що до д-ра Дершати се річ певна, що міродатні личности з німецьких людовців були за тим, щоби він прийняв предкладане єму становище. Не треба однак забувати, що і в чеськім і в німецькім таборі є доволі кандидатів на такі достоїнства, котрі собі також думають, чому як раз тамті а не вони мають дістати ся на міністерські фотелі. І як раз в тій хвилі, коли вже доходило майже до довершення

початого бар. Гавчом діла, висунули ся ті личности, щоби сказати своє слово.

Німецька четверня, котра давно вже перестала в дійсності вести політику т. зв. німецької G. meinbürgschaft, пригадала собі свою ролю, зійшла ся на засідань, щоби від д-ра Дершати дізнати ся, яким то способом він без дозволу сеї четверні посягає за міністерским фотелем. Однак др. Дершатта не прибув на сю нараду, виправдавши ся важним засіданьм кр. виділу в Градці, а члени четверні як др. Бернрайтер, др. Грос, котрі самі жадні такого становища, розійшли ся розсерджені, що др. Дершатта на свою руку (а в дійсності лише в порозуміння з німецькими людовцями) вдавав ся в переговори з бар. Гавчом. Наряду відложено до четверга, коли др. Дершатта мав явити ся.

Так само з чеського боку виринають, неначе то засадничі перепони в формі домаганя моравського університету і чеської урядової мови, а в дійсності перепони із сторони д-ра Крамаржа і д-ра Странського, котрі самі мають подібні забаги. Др. Крамарж перервав навіть свій побут на Кримі (де він оженив ся з москвожкою) і прибув до Відня, а також і др. Странський, щоби уложити услівя, серед яких др. Пацак міг би обняти посаду міністерску. Серед такого перепутування нібито засадничих а в значній частині личними змаганями сиричених перепон, дуже можливо, що заходи бар. Гавча розбіють ся. На всякий спосіб справа доповнення міністерства повинна рішити ся протягом сего тижня.

Всеукраєве народне віче

Політичне товариство «Народна Рада» скликає отрим віче до Львова на день 2. лютого с. р.:

Русини!

Справа виборчої реформи добігає уже до кінця та небавом рішить ся. За кілька днів збере ся у Відні державна Рада і небавом, в місяці лютім с. р., міністер-президент, барон Гавч, піддасть під обради парламенту проект нового виборчого права та парламент сейчас приступить до нарад над сьм проектом.

Як знаємо з Відня, проект виборчої реформи уже майже готов, з виїмкою тої часті, що дотичить ся нашого краю Галичини. Правительство має рішити ся, чи дати послух нашим противникам політичним, чи піти за голосом тих соток хлопско руских віч, що відбули ся уже в цілім нашім краю, а на яких понад пів мільона свідомих руских горожан заявило ся за загальним, рівним, безпосередним і тайним виборчим правом.

Дня 22-го січня с. р. були рускі депутатії, одна зложена з руских членів палати панів і руских послів у Монарха а друга, зложена з тих самих членів та ще з членів «Народного Комітету», у президента-міністрів, бар. Гавча, і у міністра внутрішніх справ, Білянд-Райдта, та заявили там, що весь руский народ в Австрії жадає переведення виборчої реформи по справедливості — так, щоби руского народу при сій переважній реформі не покривджено.

Іван Остап.

ГАЗДА.

(Конець).

Онофрик вставав дуже рано. Шукав за сїрниками і свїтив каганець.

Сопочучи і чіхаючи в голову витягав зза припічка онучі, де вони сохли, тер у руках, сїдав на лаві і взував постолі.

Потім вдягав подертий, ще батьків кожух і йшов до «бугастої». Микав сїно і давав їсти.

Як він єї любив! Хотіли продати єї на довги, котрі зробили на батьків похорон. — Він не дав.

— Працюватиму — горюватиму — сказав матери — а бучастої не дам продати. Дітям без ялівчини, як без матери. Покищо — кінчив він — якось воно буде. Підсвинок підросте, продамо і виплутаємо ся помало з довгів. А на сіль і «камфіну» я зароблю. — До двора можу ходити.

І бучаста лишилась.

Бі пильнував він як зїниці в оці. Вставав досьвіта, сїнца добирив, свїжу соломку підстелював.

Як потис мороз, зробив навкола хлівця загату і шпари позатикав мохом.

Бувало приїде до неї, набере сїна в

руку і кормить. А вона, хоч й німе сотворіня, розуміла єго любов. Їсть, а потім махне лиш головою і лиже по руці. Така вам вдалась розумна.

Сам также і циркав єї. Потім брав молоко і ніс до хати. Ставив на лавці і обирав бульбу.

Мати вставала і топила в печі. Пражила молоко для найменшої дитини. Наконець варила бульбу і він сїдав. Розвиднялось. Він завивав хлїб в шматину і йшов до двора. Там оставав до вечера. І так минав день за днем.

Вечером, по вечері, зїбрало ся богацько парубків і хлопців-ровесників у Онофрика. Його хата стояла під самим лісом. Отому сходились до його майже усі «лісовики», а відтак йшли до ліса красти дрова. Це було у них цілком натуральне.

Живучи під лісом, виробили собі вже давно почуте: «що панцьке, то й боже». А дурний був би той, хто би купував дрова. Їх можуть купувати жиди або богачі-дуки. А в них, «лісовиків» — вистарчить зробити два кроки за поріг хати, а мають вже ліс і дрова. Гадюку, щоб положив, а вминули би і принесли.

Йшли процеси. Волочились по термінах і старі і молоді, навіть діти. Пів села сиділо в арешті за «патик», але таки не куновали дров. Неодин відсидить своє, вер-

тає до дому і йде знов до ліса. Наглядить побережник, заподасть до суду і знов кара, і знов арешт. Сидіти за «патик» — се було у них цілком натуральне. І батько сидів і мати сиділа і син сидів. І це не вважалось цілком за щось негарного, противно се було у них навіть свого рода героїством.

Нині мала бути велика виправа. Їхали по стоси аж на «ясний зруб». Закупив його якийсь жид з міста.

— За пана — казали жиди — хоч й він і християнин католик, Бозя не карають, а не то за жида! Він, кажуть, не чоловік: душі не має, лише пару.

— Маєте усі санчата? — спитав ся Охримів Луць. Він був ватажком виправи. З двайцять разів сидів уже за «патик», а навіть самому лісничому повибивав зуби. Отому бояли ся усі його. Не тільки жиди-вірники, але навіть і побережники втікали перед ним. З ним була безпечною виправа.

— Маємо! — сказали хлопці.

— То можемо їхати. Потім зїде місяць.

— Пождіть, я ще переберу ся — сказав Онофрик.

До «виправи» була конечною ще маскарада. Кожий перебирав ся, як міг. Один за бабу, другий за жида, третій за пугана. Декотрий вивертав кожух до гор

Тож, коли в місяці лютім с. р. буде рішати ся у Відни справа виборчої реформи дотично нашого краю — нам, цілому руському народови, треба однодушно, солідарно та грімко підперти заяви наших депутатів, а так само підперти голос наших послів в Раді державній, аби у Відни ще раз почули, що за сими послами стоять мільйони руського народу, та не скривдили нас при виборчій реформі.

В тій цілі звизаємо всіх Русинів з цілого краю на всекраєве народне віче під отвертим небом, що відбуде ся у Львові, дня 2-го н. ст. лютого с. р., о годині 11-ій перед полуднем, на площі Високого Замку.

Русини!

Ви заявили доси свою волю на сотках поважних вічах. Ви не дали ся противникам виборчої реформи ширвати до ніяких несупоків, але — спокійно і в найбільшій ладі заявили вічами і походами за справедливою виборчою реформою.

Прибувайте-же і тепер громадно на отсе вченародне віче до Львова. І як доси поважно, мирно але і рішучо Ви заявляли свою волю, так нехай і те всенародне віче буде для всіх прилюдним доказом, вашої політичної зрілості та вашої свідомості, що нинішня хвиля рішає про долю і бутє народу.

Дзвін вічевий бе в цілім краю! Рішача хвиля зближає ся! Тож кличемо ще раз:

Прибувайте на день 2-го лютого с. р. на всенародне віче до Львова!

У Львові, дня 24-ого січня 1906 р.

За Виділ товариства політичного «Народна Рада» у Львові:

Др. Кость Левицький
голова.

Льонгин Цегельський
секретар.

Вісти з закордонної України.

(Українське просвітне товариство в Петербурзі).

Київський дневник «Громадська Думка» заміщує справозданє з діяльності згаданого товариства, в якій читаємо про цікаві дані дотеперішньої роботи, як і плянів на будуче. Душа радує ся, коли очи бачать, самі собі недовіряючи, як то з упадком

вовною і мазав лице саджою. А все бач, щоб «псяюха жид-вірник» не виліз з буди, не пізнав, а потім не скаржив до суду.

— Всі готові? Можемо їхати — сказав Луць.

Поїхали.

На дворі був сильний мороз. Сніг скрипів під ногами, галузи дерев шуміли легеньким вітром. Зрештою було тихо. Тільки часом трісла галузка під вагітним снігом, вломила ся, упала на землю, а сніг розлітав ся і порохив навколо.

Виїхали на поляну. На сході показав ся червоний місяць. Виглянув зза дерев і подивив ся на цілу околицю. А обійняв її якоюсь таємною красою.

У тій красі відбивались дерева і корчі неземским явищем. Всі вони покрились сивастим інєєм, котрого шпильки блєстїли на скраю немов бриланти.

Дерева виглядали немов велитні, котрі хитали під легким віддыхом вітру своїми сивими головами. А навкола них зібрались немов на раду їх діти-корчі.

Стояли купками і мовчки слухали речів старих дідуганів.

Було видно немов в день. З неба вилїтав рідкий сніжок і виліскував ся своїми плахтами до місяця.

— Біда, місяць сьвітить — сказав Луць — і слід пізнати.

— Жид не вилізе з буди. Настрашить ся — відказав Онофрик, котрий сопочучи тягнув побіч його санчата. — Нас богацько в

заборони українського слова, оно мов зпід землі виросло готове, сильне, вироблене і широкою струєю — наче той Дніпро своїми рукавами — розілляло ся по Україні.

Р. 1898 р. засновано у Петербурзі «Благодійне товариство видавання позиточних та дешевих книжок», яке має на меті «запомагати релігійно-моральному розвитку та економічному добробуту українського народу». Про се товариство, про те, до чого воно прямувало, а що справді зробило і як за сім год свого життя, — ми ширше побалакаємо иншим разом. Тепер же річ зняли ми про справозданнє за р. 1904.*) Хто хоче ближче познайомитись з товариством, — хай сам прочитає сю книжечку. Там він знайде багато цікавого, бо опріч самого справозданнє, протоколів та постанови загальних зборів там статут товариства, реєстр членів, посмертна згадка про Д. Мордовця, юбілейна замітка про Ів. Левицького та чимало иншого.

Р. 1904 мало товариство усіх членів 1082. Доходу було 3742 карб. 66 копіюк, а видатків 3065 карб. 2 к. Книжок видано шість, а саме NN. 7 (друге видання), 28—2, — котрі торкалися сільського господарства (6. Бжільництво — Ф. Немоловського), права (32 Сільські пригоди), умілости та історії (28 Божа іскра — С. Русової, 30 Ходімо за ним — Г. Сенкевича) і красного письменства (29 Катерина — Шевченка, 31 Вінок — читанка для дітей О. Білоусенка). Всього 6 назвиськ; в лічбі 65000 примірників на номінальну вартість 5800 карб., що дійсне коштували 2824 карб. 86 коп.

Не багато! Не широко розгорнулась діяльність товариства... Коли ми спитаємо, які тому причини, то перш за все зазначимо тодішнє становище Росії, — війна тоді прип'яла до себе загальну увагу. Але найбільше гальмувала усякі просвітні заходи сувора заборона р. 1876, яка гнітила кожне живе українське слово. До того ж товариство працює у Петербурзі, далеко від України, тим то воно ніби одірване від ґрунту, а се звичайно мало погані наслідки. Нарешті треба згадати, що українська інтелігенція не йшла на зустріч змаганням товариства і відносилась до його досить байдуже. Принаймні у товариства, не вважаючи на значне число талановитих письменників, не було доволі рукописів для друку і се спиняло бажаний розвиток видавництва. З другого боку товариство не

— Говори своє, не вилізе... Ануж їх также богацько. Гов хлопці:

Стали.

А тримайтесь купи. Всі беріть ся до одного стоса. — Ти — звернув ся до Онофрика — станеш на варті. Як зміркуєш жиди з буди, свисни — а тогди гайда хлопці. Ноги на плечі і в дорогу. Тільки тримайтесь разом.

І віхали в зруб. Розложив ся він величезний посеред місячного сьвітла.

В кожного забило живійше серце. Почали скрадатись помало до стосів, що стояли рядами майже на самій середині.

— Мамо, я не пійду нині до двора. Я слабій — і закашляв сильно.

— Біднаж моя головонько... деж я вольму на дохторів... — і засьвітїла каганець.

— Поховайте добре давнійші дрова. Жид пізнав мабуть мене. Вони прийдуть і будуть трясти.

— Хіба у сїні сховаю, на затилію...

— Добре, добре. Там не знайдуть. Шкода санчат. А все через того Луця. Він поставив мене на варті. Вже туй-туй мали ми вертати. А жид немов з під землі виріс — і хап мене за обшивку. Ледви втік В руку вгриз. Попамятає «псяюха». А потім під саму хату гнав — і знов закашляв.

— Перейди сину на ліжку. На лавці зле лежати... Мій ти газдоньку...

знаходило великого розповсюдження у ширших верствах суспільства. Єдине до сього часу просвітне товариство, що хотіло працювати для всього нашого народу і здавалося мусілоб пригорнути до себе всіх освічених людей нашого краю, в деяких цілком українських губерніях мало своїх членів трохи більше, як два десятки! Приміром на 3,018 219 душ людности Поділля членів було 25.

Справді робити багато і корисно при таких обставинах — сьутужно. Добре тямїло се й товариство. Тимто воно, не обмежуючись самим виданням книжок, а розуміючи ширше свої завдання та обовязки, боролося з усім, що стояло на перешкодї його діяльності та її конечній меті-розвитку і добробуту України. І коли розпочав ся позаторік живіший рух у нас серед інтелігенції, серед кращих просвіченіших людей, що домагались скинути ті пута, які ганебне давили дух народній, вбивали правдиву думку і вільне слово, — товариство вкупі з усім, що має душу живу «на нашій — не своїй землі», зняло і свій голос в обороні прав рідного народу на самостійне національне життя. На прикінці р. 1904 товариство вдавало ся до уряду з проханням полегшити прикру долю нашого слова. Так у справозданні надруковано цікаві прохання — до тодішнього міністра внутрішніх справ, в якому доводилася конечна і нагальна потреба зараз скасувати тяжкі обмеження р. 1876, і до св. Синоду — про права українського народу читати слово Боже рідною мовою та про негайний дозвіл видати переклад Євангелія, на решті лист до голови комітету міністрів, де висловлено найголовніші й найпекучіші бажання українців, без задоволення яких не може ані існувати по людському, ані розвиватись письменство. Далі товариство дбало про те, щоб розвинути й поширити свою діяльність, усунути, коли спроможність, ті умови, які її перебивали. Ми вже згадували, що брак рукописів перш за все припиняв видавництво. Аби запобігти сьому лиху, товариство визначило плату за твори, прийняті до друку, розписало конкурс на книжечку про сільське господарство, — тоб то обіцяло надгороду грішми за найкращу; оголосило, про що власне бажалосяб мати написані оповідання для видання; зверталося за поміччю і просто до видатніших популяризаторів. Разом з тим, мусючи працювати у Петербурзі, да-

Перейшов і положив ся. В грудях харчіло, кашель дусив. Відкашльовував — відкашльовував, наконець сплюнув. Була кров.

— Ах, Матінко Божа, Сусе Христе! — заголосила мати. — Та то смертельне... синоньку. І батько кривлею плював. Смертельне — смертельне... Сухота синоньку, аякже... І щож я бідна вдовиця вчиню?... І за батька похорон не заплачений, а туй-туй другий мирець — і почала ляментувати.

Розвиднілось, усі уже сусіди знали, що Онофрек заслаб на сухоту.

— Смертельне — ляментувала мати — не вийде, кумцю і бігме не вийде... Таково було і з батьком. Прийшов з ліса, положив ся, зачав кашляти, кривлею плював тай помер. Горенькож мов — кінчила — що я бідна вчиню?...

Коло полудня прийшов жид з радою громадскою. Трясли — шнирили і нічого не знайшли. Полїна поховала добре Мотруна.

А Онофрик хирляв — хирляв. По Йордані і помер.

Не стало Мотруні газди... Бучаста пішла на довги. А Мотруну сватає старий Бедрій.

Треба газди.

В Боложинові 2. I. 1906.

леко від України, — товариство піклувалося про те, щоб по зможі знищити лихі наслідки тої далечини та ввійти в найтісніші зносини з краєм, на користь якого йшла вся робота. Для сього товариство розповсюджувало відомости про себе, друкуючи оповістки та розсилаючи свої справоздання людям, що стоять близько до народу, завдавало собі клопоту, як би впорядкувати та поліпшити продаж своїх виданнів на Україні та покласти їм вільний шлях на село, зробити приступнішими для простого люду. З сього погляду особливу увагу звертала на себе запомога повномічників, які працювали по видатніших містах України й ставали в великій пригоді отим заходам товариства.

(Конець буде).

*) Отчетъ «Благотворительнаго Общества изданія общепользыхъ и дешевыхъ книгъ» за 1904 годъ. Сиб. 1905.

НОВИНКИ.

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Отців сивайських; римо-кат.: Йоана Златоустого. — В неділю: руско-кат.: Павла Т.; римо-кат.: Кароля В.

— **3 драм. Тов. ім. Котляревского.** Загальні збори товариства скликані на день 24. січня с. р. не відбулись, позаяк не явилось на них число членів приписане статутом. В виду того Виділ назначує другий речинець зборів з тим, самим порядком дневним на 1. лютого с. р. 5. год. по пол. в комнатах тов. «Руска Бесіда» (Ринок ч. 10. I. п.) і просить членів товариства щоби принаймій сим разом уможливили відбуте зборів.

— **3 личаківської Читальні «Просьвіти» у Львові.** В неділю дня 28. с. м. о год. 1/2 7-ої вечером відбуде ся в льокалю нашої читальні (ул. Личаківська ч. 87. I. п.) відчит п. Івана Яримовича про походи Богдана Хмельницького на Галичину та про облоги Львова. По відчиті забава при смичковій музиці. Вступ 50 с. Просимо о як найчисленнішу участь. Гостям вельмо дуже раді. — *Виділ.*

— **Последній репертуар руского народн. театру в Перемишлі.** (Саля «Народний Дім»): В суботу дня 27. січня 1906 «Cavaleria rusticana» опера в 1 дії Масканього. — В неділю дня 28. січня. Виступ п. М. Заньковецкої. «Батькова казка» драма в 5 діях Карпенка-Карого. — Ві второк дня 30. січня «Пошились у дурні» оперета в 3 діях Кропивницького. — В четвер дня 1. лютого «На дні» сцени життя в 4 діях М. Горького. — В п'ятницю дня 2. лютого «Аноніма» комедія в 3 діях з французского перевів Й. Стадник. — В неділю дня 4. лютого 1906 «Педагог» комедія в 3 діях з німецкого перевів О. Левицкий. — Ві второк дня 6. лютого «Діти Ванюшина» драма в 4 діях Найдьонова перевів Й. Стадник. — В середу дня 7. лютого «Чорноморці» оперета в 3 діях Старицького, музика М. Лисенка. — В п'ятницю дня 9. лютого «Бурлака» драма в 5 діях Карпенка Карого. — В суботу дня 10. лютого 1905 последнее представлєня. Виступ п. М. Заньковецкої. «Суета» комедія в 4 діях Карпенка-Карого. Абонамент 1-рядний на 5 вистав 15 К., 2-рядний на 6 вистав 10 К. — З поважанєм *Микола Садовский*, директор.

— **Виділ філії Руского Тов-а педаг. в Тернополі** запрошує всіх своїх членів на загальні збори, які відбудуть ся в четвер дня 1. лютого 1906 р. о год. 11. перед полуднем в сали «Міщанського Брацтва» в Тернополі. Будуть се не філіяльні збори, але загалу членів, які належать до Руского Товариства педагогичного, а щоби они випали поважно, просить ся, щоби як найбільше число членів на них прибуло, та тим дали доказ, що рускими справами просьвітними як слід інтересують ся. На порядку дневнім вельми важні справи. Замісцеві члєни дістануть безплатне приміщенє в «Рускій Бурсі», віддаленій від веліз. двірця о 4 мінуту ходу.

— **3 «Просьвіти».** Заг. збори філії «Просьвіти» на гусятинський повіт відбудуть ся дня 31. с. м. в сали «Народного Дому» в Копичинцях.

— **Вечерниці з танцями** в комнатах «Рускої Бесіди» у Львові відбудуть ся сеї суботи (27.) заходом спільного комітєту товариств: «Руска Бесіда», «Сокол» і «Основа». Стрій візитовий, початок 8 1/2. Вступ 1 К. Комітет сей буде функціонувати цілі сегодочні мясниці і заходом его, в навечере кожної неділі і кожного свята будуть відбуватись вечерниці з танцями в комнатах «Рускої Бесіди», Ринок 10. Осібних запрошень не буде висилатись. — *Комітет.*

— **Просьба до милосерних сердець.** Велика біда завтала до одной родинимешкаючої у Львові, що складає ся з 10 малолітніх дітгай, котрих отець Русин, помер ще перед 8 роками, а мати попрачала сей світ перед кількома днями по довгій і тяжкій хоробі і лишила тільки сиріт на Боже провидінє... З дітгай — 6 хлопців ходять до руских шкіл у Львові і держить ся кріпко своєї народности і обряду. Тепер вони без ніяких средств до житя. Просить ся напу сусільність о скору поміч. Може би милосерні люди постійними датками місячними уможливили хоч двом з повисших сиріт-хлопців приміщенє в рускій бурсі Товариства педагогичного. Ласкаві датки і заяви приймає Адміністрація «Руслана».

— **Хто жие з Русинів?** На Буковині є загалом 126 адвокатів, з того в самих Чернівцях 62. Адвокатів-Русинів є всего 6, се є 4 в Чернівцях 1 в Вашківцях, а 1 в Кіцмани. З адвокацких кандидатів є тепер на Буковині всего 2 Русинів. В Галичині відносини не ліпші, а мимо того дуже малий процент укінчених правників посв'ячує ся адвокатурі.

— **Народні віча** окружні в справі виборчої реформи відбудуть ся: дня 30. с. м. в Станиславові о 11. год. на галицькій площі, в Бережанах о 11. год. на городі «Наді» на Адамівці; дня 31. с. м. в Коломиї о 11. год. в міскім парку і в «Нар. Домі» (рівночасно), в Золочеві о 12. год. на «Кемні»; місцеві віча в бережаньскім повіті: дня 28. с. м. в Лисниках, Шибалині, Потуторах, Вербові, Курянах, Котові і в Раю; дня 31. с. м. в Пісочній (пов. Жидачів) в громадскім домі.

— **Загальні збори:** «Руского народного Дому» в Раві рускій будуть дня 5. лютого о 2. год.; «Достави» в Станиславові дня 1. лютого о 12. год.; відділу «Взаємної помочи гал. і бук. учит.» в Теревовлі дня 2. лютого о 11. год.

— **В Підгородцях** (пов. Стрий) дає Читальня «Просьвіти» аматорську виставу дня 28. с. м. о 6 1/2 год. Аматори відіграють 6-актову штуку п. з. «За сиротою Бог з калитою».

— **Дводневі вакації.** З Відня доносять, що міністерство просьвіти дозволило кравчим властям шкільним уділити молодіжи всіх виділових шкіл два дни вакацій по роздачі свідощтв з першого півроку. Се розпорядженє, здаєсь, не відносить ся до Галичини, бо у нас всі ученики мають звичайно 3 або 4 дни т. зв. малих вакацій. Сего року будуть они тревати від четверга до неділі включно.

— **Підроблені 20-коронові банкноти** появили ся в чорногорскім князівстві, але звідтам можуть через обмін дістати ся до Австро-Угорщини. Пізнати їх по нерівнім рисунку, ошибках в підписі і взагалі пізнає їх кожний, хто бодай раз точно приглянув ся правдивому 20-коровому банкнотуви.

— **Конкурс.** Головний Виділ Товариства «Просьвіти» у Львові розписує отсим конкурс на стипендійну запомогу імені Тараса Шевченка на рік 1906 в квоті 200 К. I. О сю запомогу стипендійну можуть убігати ся передовсім убогі талановиті літерати і артисти рускої народности, що по укінченю шкіл висших віддає ся спеціальним студиям науковим. II. Отсю запомогу стипендійну буде надавати Головний Виділ Товариства «Просьвіти» і виплачувати в двох піврічних ратах по 100 К. III. Поданя о наданє сеї стипендійної запомоги належить вносити разом з вказаними прилогами до Головного Виділу Товариства «Просьвіти» у Львові (Ринок ч. 10) найдалше до 15. лютого 1906 р. — У Львові дня 12. січня 1906. За Головний Виділ Товариства «Просьвіти»: *Др. Кость Левинский* заст. голови. *Іван Яримович* секретар.

— **О Градчині.** З Праги доносять: Чехи розпочали акцію ради відзисканя королівського замку

в Празі на Градчині на власність краю. Вже на останній сесії ради державної пос. др. Страньскі поставив був внесок о ствердженє правної власности градчиньского замку, який від 13. падолиста 1866 в табулї державній фігурує як власність двору. Внескодавець заперечив тій власности двору утримуючи, що се є власність краю. Краввий виділ суроти численних подань зі сторовни тіл автономічних занимає ся тою квестією і однодушно постановив просити цілий ряд знаменитих професорів о відповідь на ряд запитів ради ствердженя власности замку.

— **Надпоступовість.** Варшавскі часописи доносять, що в державних гімназиях в Варшаві позволено ученикам виспихи кляс носити цивільні одяги, а в кількох гімназиях уряджено для учеників окремі комнати до курєня тютюну.

— **Оркян в Берліні** лютив ся в п'ятницю рано при дуже сильнім дощи. Буря ушкодила богато коминів, вибила множество шиб, а з дому коло двірця північної велізниці зірвала цілу кришу. З криши церкви св. Михайла скинув оркян цинкову статую св. Михайла, висоти 4 метрів. Та статуя упала на цементову статую, уміщену на стовпі і розторощила єї. Мимо оживленого руху коло церкви св. Михайла ніхто з перехожих не потерпів ушкоди. Також в Гамбурзі лютила ся буря о тій порі.

Гумористичний кутик. (З «Шершеня»).

Репертуар київских театрів.

Саля «Кувецького зібраня». Концерт партії «правового порядку»: Танці на дротах і ножах. В дівертисменті чемирнична обструкция з чванєм.

Опера: «Душогуби» опера в 5 діях, автор всім відомий. Співати муть і танцювати муть всі нові, модні знаменитости. Подробиці у всіх газетах крім «Кієвлянина».

Товариство Грамотности: «Антихрист» трагедія в 25 діях Побідоносцева. Приймають участь живі і мертві, гади і звірі, риби і птиці. Апотеоз: Побідоносцев живим возносить ся на небо.

Соловцов: «Без права і порядку» драма в 6 діях Любінського. Приймають участь всі істинні патриоти і худігани. Вхід безплатний.

Нірро-Palace-цирк: Завтра страшна боротьба двох темних сил — партії «правого непорядку» і «конституційно прогресивної».

Шато-де-Флер: Великий маскарад, під зарядом С. В. е. Пантоміма — надзвичайна оптична ілюзія; будуть показані тільки на одну мить картини: «свобода слова», «свобода друку», «свобода зібрань», «недоторканість особи». Повторєня не буде.

Посмертні оповістки.

— **О Северин Грицина**, сотрудник в Товмачику, коломийского деканату, упокоїв ся дня 24. с. м. у Львові в 43. році житя, а в 18. р. св'ященства. В. е. п.!

— **Др. Іван Яхно**, емеритований професор учительської семінарії в Станиславові, шкільний радник, відзначений золотим хрестом заслуги з короною, упокоїв ся дня 22. с. м. в 66. році житя. В. е. п.!

Наука, штука, література.

— **Торбан ч. 9.** «Весняні ночі», пісні на один голос в супроводі фортепяна, уложив Я. Ярославенко Ч. I. «Дика рожа (Heideblute)», ціна 70 с. Українська накладня, Львів. — Чим раз зростаюче заінтересованє звісною бібліотекою музичною п. з. «Торбан», уможливає редакції видаваня творів справді артистичної вартости. Того доказом як раз отєя пісня до слів Д. Млаки з німецьким перекладом В. Горошовского. В нашій літературі музичній се новина а заразом і великої вартости, коли зважить ся, що з огляду на німецький текст має она вступ також на заграничні естради. Мельодія утворена після народної пісні: «Ой легіла зазуленька» дуже влучно годить ся зі словами, головно в чотирох послідних тактах, тому можна надіятись, що в короткім часі побачимо єї на концертних програмах. Пісня єя написана на тенор, або сопран, як видно із обсягу тонів, вийшла друком в Лииску, через що і зовнішня сторона представляєсь дуже гарно. — *М.*

Телеграми

з дня 26. січня 1906.

Прага. Politik доносить, що змагання бар. Гавча до спарляментаризованя кабінету розбили ся.

Відень. Fremdenblatt доносить, що гр. Андрашого запросив міністер війни Пітрайх на конференцію.

Берлин. Berl. Ztg. доносить з Новоярска, що там вибухла повна революція. Місто має бути збомбардоване.

Париж. В місцевости Шабле де Онтон кілька женщин напало на мера, котрий списував інвентар в церкві і тяжко его побили.

З нашого альбома.

Розмова у Падерборнській діброві.
(Гейне).

„Чуєш звуки ген далеко?
 „Бас гуде, музики грають.
 „Це красуні там заводять
 „Свій танок і в такт співають“.
 — Поміляєшся, мій друже!
 Деж там музика уся та?
 Чую, хрунькають лиш свині,
 Їм вторують поросята.
 „Цить! Чи чуєш? Звуки рога?
 „То стрілець луку пускає.
 „Онде далі у сопілку
 „Пастушок ягнят скликає“.
 — Ні, мій милий, я не чую
 Ні ріжка аві сопілки:
 Бачу тамки з чередою
 Свинопаса — та і тільки!

•О, співають! Ллють ся в душу
 •Звуки хором чарівливим.
 •Слухай! Ангели святії
 •Плещуть крилами тим співам!
 — Друже, друже?! Де там хори?!
 Де там ангели літають?!
 Гусенят женуть хлопята
 Та дорогою співають.

•Чуєш? дзвін гуде так любо,
 •Так чудово у каплиці?
 •І побожні поселяне
 •Йдуть до церкви помолить ся“.
 — Ет! ревуть негармонічно
 Там корови з бугаями,
 Ач, як сунуть ся похмуро
 Та закидують хвостами!

„Бачиш в лісі межі гиллем
 Щось біліє, мов в вуалі —
 То моя надходить мила:
 Скілько в погляді печалі!“
 Ну й сьміху! Хіба не бачиш?
 Лісника старезна жінка.
 І, суха, певірна баба!
 Шкандибає, в село до шинку.
 Щож! фантастові питання
 Можеш в волю висьмівати,
 Ба, з душею що зросло ся —
 Те повік не відірвати!

Звенигородка, квівск, губ. 24. грудня 1889 р.
 А. Хванько (Кримський).

Оголошене.

Дня 2. лют. лютого 1906. відбудуть ся звичайні загальні Збори Товариства „Хлопский Банк в Калуші“ тов. зареєстроване в обмеженою порукою, в комнатах „Руского Народного Дому“ в Калуші о год. 2 йї в полудня з слїдуючим порядком дневним:

- 1) Відчитанє протоколу з послїдних загальних зборів.
- 2) Справозданє Дирекції з діяльности за р. 1905.
- 3) Справозданє комісії контрольної.
- 4) Удїленє Совітові управ. і Дирекції абсолютерії.
- 5) Роздїленє чистого зиску і устанавленє дивіденди.
- 6) Вибір двох членів Совіта управляючого і одного заступника.
- 7) Вибір комісії ревизийної.
- 8) Зміна статута, а то: Назви Товариства і §. 9. статутів.
- 9) Внесеня членів.

Калуш дня 24. січня 1906.

О. Сов. Володимир Петрушевич
— председатель.

Ярослав Коритовский
— секретар.

Colosseum в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

від 15. до 1. лютого 1906.

Нова сензацийна програма.

Щоденно о 8. год. вечер представленє. В недїлі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що пятниці High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9 З купленим білетом на фотелі, ложі і ради крісла можна їхати даром на представленє омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденьської Каварні.

— Опустили печатню Нові Проповіди Празничні д-ра І. Бартошевского, по ціні 2 К 50 с. Так ті Проповіди як і давнійші сего авт-ра: Проповіди Недїльні (4 К), Проповіди Похоронні (4 К), Проповіди Майські, з котрих часть о Состраданію Пр Богородиці надає ся до Проповідей Страстних (3 К), Проповіди Страстні (1 К 40), — можна набути в книгарнях ім. Шевченка (Львів ул. Театральна ч. 1) і в Ставропигійській (Львів, ул. Руска ч. 3.). У автора (Львів ул. Домса 5 можна всі ті книжки набути під догідними у слівями.

ЗНАМЕНИТИЙ МІД ДЕСЕРОВИЙ

кураційний по 6 К, „раритас“ медоборів по 6 К 60 сот. за 5 клгр. франко. Мід в плястрах 1 клг. 2 К. Від руского замовлення даю 20 сот. на будову театру.

Кореневич, емер. учитель, Іванчани

177(1—?)

почта в місці.

Трожадська Думка,

щоденна політична, економічна і літературна газета по-чне виходити в Києві з 1. січня року 1906.

„Громадська Думка“ даватиме щоденний огляд життя політичного, громадського, економічного і літературного на Україні, в Росії й по чужих землях; звістки про всякі світові події цікаві нашим людям; поезії та оповідання, наукові фельетони і т. п.

В „Громадській Думці“ доси згодились писати: Антонович В., проф. Бондаренко Ів., Балабуха С., Боржковський В., Василенко М., Верзилов А., Вінниченко В., Волох С., Вороний М., Ганейзер Е., Гнатюк В., Григоренко Гр., Грінченко М. (Загірня), проф. М. Грушевський, Грушевський Ол., Дмитрієв М., Дніпрова Чайка, Доманицкий В., Дорошенко В., Дорошенко Д., Єфремов С., Жебуньов Л., Житецкий П., Квасницький Є., Коваленко Гр., Козловський В., Комаров М., Комаров Г., Конощенко Корчак-Чепурковський А. пр. дор., Коцюбинський М., Кошовий В., проф. А. Кримський, Левіцький М., Леонтович В., Липа Ів., Липковський С., Лисенко М., Лісовський Ол., Ловинський М., Лотоцький Ол., Маковей О., Маркович Д., Матушевський Ф., Мирний П., Миронець В., Науменко В., Падалка Л., проф. В. Перетц Русова С., Русов О., Самійленко В. (Сивенький), Славінський М., Сластьон О., Смуток П., Степаненко В., Тимченко Є., Туган-Барановський М., Франко Ів., Чернявський М., Чикаленко Є., Шраг І., Ярошевський Б. та інші.

Ціна газети „Громадська Думка“ на рік 4 карб., на пів року 2 карб. на 3 місяці 1 карб., на 1 місяць 50 коп. з пересилкою. За кордон на рік 9 карб., на пів року 4 карб. 50 коп.

„Громадська Думка“ виходитиме що дня, окрім понедїлків та свят. Перші числа „Громадської Думки“ вийшли у грудні. Передплатники „Громадської Думки“ на р. 1906. відбирати муть усі числа, що вийшли до 1. січня, нічого не доплачуючи. Адреса редакції „Громадської Думки“ — в Києві, Михайловська ул., ч. 10.

Редактор-видавець В. Леонтович.

Świat Słowiański.

Miesięcznik pod redakcją

D-ra Feliksa Koniecznego

poświęcony słowianstwu i przeglądowi spraw słowiańskich, wychodzi z końcem każdego miesiąca w zeszytach 4—5 arkuszowych. Prenumerata całoroczna wraz z przesyłką pocztową wynosi 10 K, kwartalnie 2 K 50 h. Administracja w księgarni Gebethnera i Spółki w Krakowie.

НОВА ГРОМАДА,

літературно-науковий місячник, пічне виходити з 1. січня 1906.

„Нова Громада“ міститиме твори красного письменства (поезії, оповідання, повісти драматичні твори), наукові й публіцистичні статі, огляди політичного і громадського життя на Україні й поза її межами і т. п. „Нова Громада“ має тих самих співробітників, що і „Громадська Думка“; виходити буде що місяця книжками по 10 аркушів друку. Ціна з пересилкою на рік 6 карб.; за кордон 8 карб. 50 коп.; окремо книжка коштує 75 коп.

Адреса редакції „Нової Громади“ в Києві, Михайловська ул. ч. 10.

Редактор-видавець: В. Леонтович.

Передплачувати „Громадську Думку“ і „Нову Громаду“ можна також і в книгарні „Кіевської Старини“, в Києві, Безаківська ул. ч. 14.